

בִּנְיָה טוֹבָה

(מספר רב של שעונים מוברחים נתפס בקופסאות של בשר משומר — מן העתונות).

צם תקתוק שעונים קפקסות הבשר התעורר הישוב ניהום ויסצר:

זו תרמית, זו זנזה, זאת פשוט חזירה;

משטרך, שימי קץ לאומה הפקרות!

אך פיום לאחר שצבר זמן מוצט כבר אפשר לגלות את הכל במפרט:

לא היתה פאן תרמית, לא

ארצה צבירה

זאת היתה מחשבה לאמית טהורה.

החשבון הוא די קל: בתיאוריה

אזרח

קפסה של בשר לשבוע צרך.

וכשלא בא בשר (ואין אלה סודות)

מלא החדש שבע מפנקס נקדות.

השעון, פזכור, מכונה צדינה;

הוא נתן לצכול רק במשך שנה;

וכצת צא ומנה את מספר השנים

שישבע האדם מקפסת שעונים.

זה חסכון בדינים, זה רוח עצום;

הטועם משעון לא יטעם עוד

מאום.

עד פאן דבריהם של מחי פלפלה

וצנו להם, בום! משרדי ממשלה.

מה לכם תלששו כי עיני תמהונים?

טעמו, זהו טעם של גן צדנים.

ישעיהו לוט.

כולנו מספרים

בשעה שאם שר המשפטים בכנסת על הצעה לחוק מניעת הפקעת פערים וגילתה במלים פשוטות כי כל הארץ היא שוק שחור אחד, ישב ביה"ד לספי סרות בירושלים וטיפל בתיק (אחד מני רבים) על הפקעת מחיר (התחוגי יצחק כהן, שמר בבוק חמץ 40 פרוטות במקום ב36 פרוטות).

שר המשפטים ציין בדברו, כי העני שים המוטלים על העברונים אינם, כפי הנראה, חמורים למדי והראיה: אין תועלת בהם. ואותה שעה דן בית הדין את להן לקנס 200 לירות (חמשים לירות עבור כל מיל מופקע) ועוד הוטל עליו לפרסם את פסק הדין בשני עתונים (עוד כ4 לירות הוצאות).

אפילו נקבל את צדמת בית הדין, כי הקנס אינו מוטל בהתאם למחיר הסחורה כאלו כאמצעי חינוכי (הוא עמדה, לשלשמה, צודקת) כיצד לה בין את משרד המשפטים, שיגנו רואה את החוקים הנוכחים כחמורים למדי? סמכויותיהם של בתי משפט לספסרות במדינה הן נרחבות למדי, והכל היו רואי מסכימים להרחיבן עוד יותר אלו האמין מישוהו, באמת, כי הדבר עלול למונע את הנגע.

אולם מי שמסתכן ומוכן "להפסיד" 200 לירות כנגד 4 פרוטות של רוח מופקע, יסתכן גם בסכום כפול מזה. אכן, הסיבה נעוצה במקום אחר, אלא שאנו כולנו מחפשים אותה, את הסיבה

תמונת השבוע

מכבש זה היה צריך לזרז את קצב העבודה בהרחבת רח' אלנבי. אבל בפירת רח' הט, הצטרפו הפועלים להפטיק את עבודתם כדי לדחפו.

אל דאגה, בשוק השחור תמיד משיגים אנשים את הדרוש להם.

אלא שכאן משהו אינו כשורה ב"חשבון. על שלשת השרים הנ"ל בא עתה שר הכספים והזכיר לנו מחדש כמה עולה מנת מזון לנפש (בעיות המי דינה, דף 14). באפריל 1949 עלתה המנה 6.025 לירות אילו בפברואר השנה עלתה, רק 5.060. לפי אינדקס כזה לא יוכל האורח לכוון את כלכלתו למחירים המופקעים של השוק השחור. ואולם באשר לנעלים ובגדים, שבמחסורם אנו עלולים להרגיש בקרוב (לדברי השר יוסף) שוב אין הפרוגנוזה שחורה כל כך. באותה חוברת שגשלה השביעי ברבבות אכזמפלירים לבתים של אזרחי המדינה, קובע שר הכספים כי לפי תכנית סחורות "לכל" יצרו עד כה בין השאר שבע וחצי מיליון יחידות הלב"ש ורובן רבעי מיליון זוגות נעלים. היוצא מכל אלה הוא, כי בו בזמן שיש יסוד לנבא לנו עתיד שחור, המצב הוא בכל זאת בכי טוב.

ארצנו זו

מנהל הגן הזואולוגי של האוניברסיטה, ד"ר שולוב, קבל הודעה דחוי פה מקר הצופים, כי **הטורפה** הטילה שתי ביצים, ומחכים להוראות מה לצי"ש. הוראה: "לטגן אותן!" (מערבי) — — — נער בן 13, תושב יפו, נעצר באשמת **התפרצות** לביה"ס של אגודת ישראל ביפו וגניבת... כדור גולגל כדורי טניס שונים ומשחקי ילדים. (הבקר) — — — בסעודת ערב שני ערכה בדרום אפריקה בשעת בקורו של **שר החוץ** העיר אחד הנוכחים: "מענין, בשבוע שעבר פורסמה תמונתו של שרת בעתונות, הייתי נשבע שזה שרתוק." (ג'רוסלם פוסט) — — — עורכי **"המערב"** הם רוויזיוניסטים טובים: — כחודש לאחר הקמת העתון כבר התפלגו ונפרדו. (ידיעות אחרונות) — — — תירת צעירה ששהתה בארץ כמה חדשים טיילה עם הוריה בשרון. תמהה לשיחים הקוצניים הגדולים ושאלה לשמותיהם. אחר שהסבירו לה שאלה **הצבריים** העמיקה חשוב ושאלה: "ואמא, איפה צומחים היאקיקים?" (ג'רוסלם פוסט) — — — **"סכין גילוח** נמצא בככר לחם". — זוהי הוכחה חותכת להזנחה השוררת אצלנו במאפיה מסוימות (מערבי)

הזאת, (ויש הטוענים שכבר מצאו) וזה, כנראה, משום שכל אחד מחפש את מקור הרע במחנהו של הזולת.

היה זה משום כך נאום מעט היסטורי, שנאם באותה ישיבה שר המשפטים. אין אנו מתכוונים דוקא להרהרוי של השר על משטר חמור יותר, אלא לאו"תם הדברים שאמר ד"ר רוזן על כולנו, זה היה כעין "אני מאמין" שחור של שר המשפטים. "השוק השחור מתפשט והולך בכל המדינה. הוא מקור את כל המעמדות, את כל המפלגות, לא הבל השקפות פוליטיות". אכן, היו אלה דברי העזה, ואפשר לומר כי לא נעשה הפעם עוול למישהו במיוחד. כך ידבר רק שר משפטים המתעלה מעל לורמים ומפלגות (כשהמדובר הוא ב"עבירה) כאשר הוא שר הצדק.

שלא כדוגמת ד"ר רוזן, היה שר האספקה והקיצוב אופטימי מאד. "יש די מזון בידינו" — אמר ד"ר יוסף — "כדי להבטיח את קיום הארץ הזאת לי רבה חדשים. אינני מוכן לתת מספי רים, כי האויב מאזין. אבל ישנם מצבים רכים מסוימים בכמויות גדולות לחדשים רבים".

ושבוע קודם לכן, בכינוס הארצי של ועדי פועלי החרושת, שהתקיים בתל-אביב, נתנו ראש הממשלה ואר"תו שר הקיצוב הודעה פסימית מאד על הצנע והקיצוב שיוחמרו בקרוב. "אנו מתקרבים לזמן שלא נוכל עוד לקנות חומר גלם מחוסר מטבע זר" אמר באותו כינוס ד"ר יוסף. "אני חושש, שאנו מתקרבים לזמן, שלא יהיה לנו בגד ללבוש ונעל לנעול".

מובן, שאפשר להוכיח, כי כל הדיברים הנ"ל גם יחד מתאימים למציאות. גם הפסימיים וגם האופטימיים. אולם "מקלחת" כזאת של הודעות, שיקבל הארח בשבוע אחד על ראשו, עלולה להכניסו במבוכה. "יש לנו מצב רכים להבא" — עוד מהדהדים באזני דברי שר הקיצוב, כאשר ראש הממשלה הולם על ראשו: "הקיצוב והצנע יח" מרו".

הואיל ומטבעו יודע האדם להתגונן נגד מרה שחורה ייאחזו רואי אזרחים רבים בהודעותו היציבה של שר המשפטים, האומרת כי כולנו מספסרים — ואם אמנם כולנו מעורבים בענין —

שבעת הימים

אורי אבנרי

דפיר שאינו בוער

קבוצת נוער, ברובם סטודנטים מן האוניברסיטה העברית, הוציאה לא מכ"ב עילון בשם "לפיד". היא מתנגדת למפתח המפלגתי (היודי!) תומכת בכך גוריון (מצויץ!) מברכת את האנציקלופדיה (מדוע לא?) המסמר: שיר של נתן אלתרמן מלפני 10 שנים.

בקיצור: העילון אינו מרגיז איש. כל אחד — מחרות ועד מק"י — יהיה מוכן להסכים לכל מילה. המהפכה כבר הצליחה לפני שהתחילה.

בכל העילון אין, איפא, דבר שיש צורך להתעכב עליו. פרט לעובדה קטנה אחת: זהו העילון היחיד שהוצא לאור מאז סיום מלחמת העצמאות ע"י קבוצת נוער עצמאית. וכאן מתחילה מחשבה נוגה.

"מחיר החופש"

אחד ההורים השכולים של המלחמה, שיוזם מפעל נאה להנצחת זכר החללים, אמר פעם: אינני עושה זאת כדי להקים מצבה. אני עושה זאת משום שיוזע אני כי הדור אשר נספה במלחמה היה יחיד במינו, וכי אחיו הצעירים, שיגידו לבדינה, שוב לא יהיו בעלי אותן התכונות היקרות.

האם צדק?

בעשר השנים שקדמו למלחמת העצמאות ראינו תופעות רבות, עצמאיות ו"מעט-עצמאיות, של הנוער. אצל פיר סם ב"1938 את "החרב"; ב"1941 פסל "מחרות צר" את כל הסופרים שאין זה עברית לשון אמם; ב"1942 הוציא לח"י את "הזית"; עקבור שנה יצא "הועד לגיבוש הנוער" בהוצאותיו ה"כנעניות", וכעבור שתיים נוספות עורר, במאבק" יוכוח מר ונסער, יכול אדם להתיחס בציור או בשלילה מוחלטת לתוכנו של כל אחת מן התופעות האלה — לשבחן יש לאמר שגילו מידה רבה של עצמאות רוחנית, של נכונות לחפש דרכים חדשים.

הישוב "השלים" עם כל המרדנים. אנשי אצל ולחיי יושבים בכנסת ו"עוררים להמטיר חוקים. "כנעני" כותב את המדור הפופולרי ביותר בעתונות העברית, ואיש "במאבק" כותב מאמרים ראשיים בעתון-הבוקר הנפוץ ביותר. והירחון "אלף", הממשיך להופיע, אינו מרגיז עוד זכוב. וגם "סילס", עתונם של המהפכנים מאתמול, הפך עתונם של אנשים מעל לגיל המהפכנות. הוא רחוק מן הדור הצעיר לא פחות מאשר "הפועל הצעיר".

עם שי טוראים

בקר בני היום 18- דהיום קשה לגלות סימנים להתעוררות זומה. אנשי "לפיד", במקום לחפש רעיונות, מבקשים לשם אוסף פרסומה, ועורכים גשפים לשם אוסף כספים. הסטודנטים של הטכניון בחיפה גילו כשרון מסחרי מפליא בארגון נש פם. מלבד זאת צועדים כולם בצעד אחיד, אזרחים נאמנים לממשלה. בכניסת אין ציר מתחת לגיל 30.

לאדם המבקש לגלות את מנהיגי המדינה בעוד 20 שנה, זהו מראה מדי אי.

מה גרם לו? הפוליטיזציה ההרנית של גן-הילדים, בית-הספר ותנועת-הנוער, ההורסים כל שמץ של מקוריית בילד ובנער; או שמא המיליטריזם המטושף הראה את העיקר בציות עיוור ובהצדעה מבקריה. מתוך שגאה לאוניברסיטאות ה"פרטנוני" של הפרט. על כל פנים ברור: כשמגיע הצעיר לגיל 20, אחרי שעבר את טחנת ה"תני" ע"ה, הגדנ"ע והצבא הוא מואס בסור לטיקה, כדון גיואן שבע שנמאס עליו המין השני.

נוצר לנו עם של טוראים. מחיר החופש?